

πὸν πλάστηκε μ' ἀχνάρι τ' ὄνομά του,
σοῦ κέρωσε· κι ἀπ' τὰ γλυκά σου μάτια
τ' ἀγρυπνα, φεύγει ἡ λάμψη!

ΙΖΟΛ.

Σύρε σοῦ εἶπα!

ΒΡΑΓ. Σῶσε την, Κύριέ μου, ἀπὸ τὸ κρῖμα! —

Πηγαίνω νὰ τὸ φέρω. — Νά, ὁ Τριστάνος!

(*Ἀκολουθεῖ*)

Μεταφρ. Ν. ΠΟΡΙΩΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΑ "ΜΙΚΡΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΣΕ ΠΡΟΖΑ,, ΤΟΥ CHARLES BAUDELAIRE— V: Η ΔΙΠΛΗ ΚΑΜΑΡΗ

Μιά κάμαρη πὸν μοιάζει μ' ὄνειροφαντασιά, μιὰ
κάμαρη ἀληθινὰ *πνευματική*, ὅπου ὁ στεκόμενος ἀέ-
ρας εἶναι ἀχνόθωρα βαμένος ροδογάλανος.

Ἡ ψυχὴ λούζεται ἐκεῖ, μέσα στὴ ραθυμία, ἀ-
ρωματισμένη μὲ νοσταλγία κι ἀποθυμία. — Εἶναι
κατιτὶ σὰν ἀπὸ σούρουπο, γλυκυρόδινο κι ἀχνογάλα-
ζο· ὄνειρο ἡδονῆς ἀπάνου σὲ μιὰν ἔκλειψη.

Τὰ ἔπιπλα ἔχουνε σκῆματα μακρουλά, ἀποστα-
μένα, λαγγεμένα. Τὰ ἔπιπλα εἶναι σὰ νὰ ὀνειρεύουν-
ται. Θὰ τ' ἄλεγε κανεὶς προικισμένα μὲ μιὰ ζωὴ ὑ-
πνιασμένη, καθὼς τὸ φυτὸ καὶ τὸ ρυχτό. Τὰ ὑφά-
σματα μιλοῦνε μιὰ γλώσσα βουβή, ὅπως τὰ λουλού-
δια, ὅπως οἱ οὐρανοί, ὅπως τὰ ἡλιοβασιλέματα.

Στοὺς τοίχους καμιὰ καλλιτεχνικὴ ἀμαρτία. Μπρο-
στὰ στὸ ἀπλὸ τ' ὄνειρο, στὴν ἀνάλυστὴ ἐντύπωση, ἡ ὀ-
ρισμένη τέχνη, ἡ τέχνη ἢ θετικὴ εἶναι βλαστήμια.
Ἐδῶ ἔχουνε ὅλα τὸ ἀνάλογο φῶς καὶ τὴ μαγευτικὰ
σκοτεινάδα τῆς ἁρμονίας.

Μιὰ μυρουδιά ἀπειροελάχιστὴ ἀπὸ τὸ πιὸ ἐξαί-
σιο νοτισμένη πολὺ ἀλαφρά μὲ ὑγρασία, πλέει μέσα
σ' αὐτὸν τὸν ἀέρα, ὅπου τὸ πνέμα τὸ γλυκαποκοιμί-
ζουν αἴσθησες σὰν ἀπὸ σέρα.

Ἡ μουσελίνα χύνει βροχὴ δάκρυα μπροστὰ στὰ
παράθυρα καὶ στὸ κρεββάτι· χύνεται, χιονάτο κρεμα-
στὸ νερό. Ἀπάνω στὸ κρεββάτι κάθεται τὸ Εἶδωλο,
ἡ Κυρὰ τῶν ὀνείρων. Μὰ πῶς βρίσκεται δῶ; ποιὸς
τὴν ἔχει φέρει; ποιά δύναμη μαγικὰ τὴν ἀνέβασε
ἀπάνω σ' αὐτὸ τὸ θρόνο τῆς ρέμβης καὶ τῆς ἡδο-
νῆς; Τί σημαίνει; Νά τη! τὴν ἀναγνωρίζω.

Νά τα, τὰ μάτια πὸν ἡ φλόγα τοὺς περνάει τὸ
σύθαμπο· τὰ ψιλούτσικα αὐτὰ καὶ τρομερὰ μάτια,
πὸν τὰ γνωρίζω ἀπὸ τὴν τρομερὴ τους κακία! Τρα-
βοῦνε, σκλαβώνουν, τὸ ρουφοῦνε τὸ βλέμμα τοῦ ἀ-
στόχαστου πὸν τὰ θωρεῖ. Τάχω συχνὰ σπουδασμένα,
τὰ μαῦρα αὐτὰ τ' ἀστέρια, πὸν ὀρίζουν τὸ θαμασμὸ
καὶ τὴν περιέργεια.

Σὲ ποιά καλὴ μοῖρα τὸ χρωστώ, πὸν εἶμαι ἔτσι

τριγυρισμένος ἀπὸ μυστήριον, σιγαλιά, εἰρήνη κι ἀ-
ρώματα; ὦ, μακαριότη! Ἐκεῖνο πὸν συνήθως λέ-
με ζωὴ, ἀκόμα καὶ στὸ ξέχυμά της τὸ πιὸ εὐτυχισμέ-
νο, δὲν ἔχει τίποτα νὰ κάνει μὲ τὴν ὑπέρτατὴ αὐτὴ
ζωή, πὸν τώρα δὲ γνωρίζω, καὶ τῆς γλυκοπίνω, κα-
θὼς σταλάζουν, τὰ λεφτὰ καὶ τὰ δευτερόλεφτα.

Ὅχι! Δὲν ἔχει πιὰ λεφτὰ, δὲν ἔχει πιὰ δευτερό-
λεφτα! Ὁ Χρόνος ἔχει σβύσει· ἡ Αἰωνιότητα εἶναι
τώρα πὸν βασιλεύει, αἰωνιότητα καὶ ἡδονή!

Μὰ, ἓνας χτύπος τρομερός, βαρὺς, βρόντηξε στὴν
πόρτα, καί, καθὼς στὰ ὄνειρα ἀπὸ τὸν ἄδην, μοῦ φά-
νηκε πῶς μοῦδωκαν μιὰ μὲ τὴν ἀξίνα στὸ στομάχι.

Κ' ἔπειτα ἓνα σκιάχτρο μπήκε. Κάποιος κλητή-
ρας, πὸν ἦρθε νὰ μὲ βασανίσῃ ἐν ὀνόματι τοῦ νό-
μου· μιὰ ἀτιμὴ παλλακίδα πὸν ἔρχεται νὰ κλάψει τὰ
χάλια της, καὶ νὰ βαρύνει μὲ τὶς σάχλες τῆς ζωῆς της
τοὺς πόνους τῆς δικῆς μου· ἢ ἀκόμα τὸ παιδί ἀπὸ
τὸ διεθυντὴ τοῦ φύλλον, πὸν φωνάζει γιὰ τὸ χειρό-
γραφο μὲ τὴ συνέχεια.

Ἡ παραδεισένια κάμαρη, τὸ εἶδωλο, ἡ δέσποι-
να τῶν ὀνείρων, ἡ *Συλφίδα*, καθὼς ἔλεγε ὁ μεγά-
λος René, ὅλη αὐτὴ ἡ μαγεία ἔσβυσε καὶ πάει μὲ τὸ
σκληρὸ τὸ χτύπημα τοῦ σκιάχτρου.

Φρίκη! Θυμοῦμαι! Θυμοῦμαι! Ναι! αὐτὴ ἡ
τρύπα, αὐτὸς ὁ τόπος τῆς αἰώνιας στενοχώριας εἶ-
ναι ἀλήθεια δικός μου. Νά τὰ ἔπιπλα; τὰ κουτὰ, τὰ
σκοτισμένα, τὰ σακάτικα· τὸ τζάκι, δίχως φλόγα καὶ
θράκα, λερωμένο μόνο μὲ φτυσίματα· τὰ λυπητερὰ
παράθυρα, ὅπου μέσα στὴ σκόνῃ ἔχει ἀνοίξει αὐλά-
κια ἢ βροχή· τὰ χειρόγραφα, ὅλο σβυσίματα, κι ἀτέ-
λειωτα· ὁ μεροδείχτης, ὅπου τὸ μολύβι ἔχει σημαδέ-
ψει τὶς ἀπαίσιες μέρες.

Καὶ κεῖνο, τὸ ἄρωμα ἀπὸ ἄλλον κόσμον, πὸν μοῦ
μεθοῦσε τὴν ἀναπτυγμένη μου αἴσθησι, ἀλλοίμονο!
εἶναι ἀλλαγμένο μὲ μιὰ σιχαμερὴ μυρουδιά ἀπὸ κα-
πνὸ, ἀνακατωμένη μὲ δὲν ξέρω τί μούχλα πὸν φέρ-
νει ἀναγούλα. Μυρίζει τώρα ἐδῶ ἡ ταγκίλα τῆς
θλίψης.

Μέσα στὸ στενὸ αὐτὸν κόσμον, μὰ ἔτσι γιομάτον
ἀηδία, ἓνα μόνο γνωστὸ ἀντικείμενον μοῦ χαμογελά:
ἡ μπουκάλια μὲ τὸ λάβδανο, παλιὰ καὶ τρομερὴ φι-
λενάδα· ὅπως ὅλες οἱ φιλενάδες, ἀλλοίμονο! πλού-
σια σὲ χάδια καὶ σὲ προδοσίες.

ὦ! ναί! ὁ Χρόνος φάνηκε ξανά· ὁ Χρόνος βα-
σιλεύει τώρα κυρίαρχος· καὶ μαζὶ μὲ τὸν ἀπαίσιο γέ-
ρο ξανάφερμένος ὅλος ὁ δαιμονόσπαρτος τοῦ θιά-
σος — Θύμησες, Πόθοι, Σπασμοί, Φόβοι, Ἀγωνίες,
Βραχνάδες, Θυμοὶ καὶ Νεῦρα.

Τώρα, ὅς βεβαιώνω, τὰ δευτερόλεφτα χτυποῦ-
νε δυνατὰ κ' ἐπίσημα, καί, ξεπηδώντας ἀπὸ τὸ κρε-

μασμένο ρολοί, τὸ καθένα τους λέει: «Εἶμαι ἡ Ζωή, ἡ ἀνυπόφορη, ἡ ἀπόνετη Ζωή».

Ἐνα μόνο δευτερόλεπτο ὑπάρχει στὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου πού νὰ φέρνει μιὰ καλὴν ἀγγελία, τὴν **καλὴν ἀγγελία**, πού προξενεῖ στὸν καθένα ἕναν ἀνεξήγητο φόβο.

Ναί! Ὁ Χρόνος βασιλεύει· ξαναλῆρε τὴν ἄκαρδη του ἐξουσία. Κοὶ μὲ σπρώχνει, σὰ νὰ εἴμουν αὐτὸς, μὲ τὴ διπλὴ του βουκέντρα. — «Ντέ! ζωντόβολο! Ἰσα, ἴδρωνε σκλάβε! Μπρός, ζῆσε κολασμένε!»

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΕΝΑ ΓΡΑΜΜΑ (*)

Ἀθήνα, 4 τοῦ Δεκέβρη 1911

Ἀγαπητὲ ποιητή,

Πολὺ σὰς εὐχαριστῶ γιὰ τὰ «Τραγούδια» σας καὶ γιὰ τὴν τιμητικώτατη προσφορὰ τους.

Τὰ διάβασα μιὰ καὶ δυὸ φορές, καὶ ἡ ἐντύπωσή μου εἶναι πὼς ἀξιίζουν τὴν τέχνη. Ὅ,τι αἰσθάνεστε προσπαθεῖτε νὰ τὸ ἐκφράσετε σὰν ποιητής. Μιὰ ἡδυπάθεια συνταράζει τὸ στίχο σας, προσέχετε στὴν εὐρυθμία, ἔχετε κάποια λεπτότητα στὸ σκοπὸ σας, κάποια ζήτηση στὴ φράση σας, πού δείχνει πὼς μπήκατε στὸ νόημα τῆς Ποιητικῆς. Ἄν εἶχα καιρὸ θὰ σὰς ἀνάφερα στίχους σας πού ξεχωρίζω. Ἄν καὶ τοὺς στίχους σας μιὰ πνοὴ τοὺς σπρώχνει, καὶ δὲν ξέρω ἂν εἶναι προτιμώτερος ὁ «Παιχνιαδάρης Ραψωδός» ἀπὸ τὰ «Ἐλεγεία», ἢ τοῦτα ἀπὸ κενόν. Ἐννοεῖται πὼς ἂν ἡ ἀγάπη σας γιὰ τὴν Ποίηση, δὲν εἶναι περαστικὴ ἑξαψή, μὰ βαθειὰ προσήλωσις, μὲ τὸν καιρὸ μπορεῖ νὰ βγῇ καὶ μιὰ ξεχωριστὴ ιδιοσυγκρασία, κάτι σὰν πρωτοτυπία, ἀπὸ τὸ τραγούδι σας.

Σὰς εὐχαριστῶ, καὶ σὰς εὐχομαι τὸ δεύτερο βιβλίό σας νὰ σημειώσῃ χτυπητὴ πρόοδο,

Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

© ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Φαίνεται πὼς τὴ σαρακοστὴ θὰ εὐτυχίσουμε ἀνὰ δοῦμε στὸ Βασιλικὸ Θέατρο, ἀπὸ ἐρασιτέχνες, τὴν «Τρισεύγενη» τοῦ Κωστή Παλαμά. Ἡ παράστασις θὰ γίνῃ γιὰ τὸ «Κυριακάτικο σχολεῖο» τοῦ «Εργατικοῦ Κέντρου» καὶ τὸ δράμα, πού ἀρχινήσανε κιόλας οἱ δοκιμὲς του καὶ πάνε πολυκαλά, θὰ παιχτεῖ ἀπὸ τὴν κ. Θεώνη Παπα (Τρισεύγενη), ἀπὸ τίς δεσποινίδες Βλυσίδη (Προδούλα), Αἰμιλία Καρσβία (Κυρὰ Καλή), Ζαμάνου (Γυναίκα τοῦ Δευτερογαλῆ),

(*) Στάλθηκε σὲν κ. Τῶνι Χρυσίδη γιὰ τὰ «Τραγούδια» του.

Ζερβού (Πραξιθέα) Μ. Τσιλιμίγκρα (Κυρ' Ἀλτάνα) καὶ ἀπὸ τοὺς κ. κ. Γεώργιο Ν. Πολίτη (Πέτρος Φλώρης), Σπύρο Ἀλιμπέρτη (Πάνος Τράτας), Ναπολ. Λαπαθιώτη (Νίκαιος), Α. Ζήχο (Κώστας Μπυρνόβας) καὶ Πάνο Δ. Ταγκόπουλο (Δευτερογαλῆς).

— Μιὰ νόστιμη φάρσα παίζανε στὸν «Αἰολικὸς Ἀστὴρ» πού βγαίνει στὸ Ἀἶβαλι τῆς Μικρασίας κάτι φίλοι μας ἀπὸ δῶ. Γιὰ ν' ἀποδείξουν πὼς οἱ διευθυντές του, ἂν καὶ γλωσσαμύνιορες, δὲ σκαμπάζουν ἀπὸ φιλολογία, πιάσανε καὶ τοὺς στείλανε δυὸ γνωστότατα ποιήματα τοῦ Παλαμά· τὸ «Περδικόστηθη τσιγγάνα» ἀπὸ τὸ «Δωδεκάλογο τοῦ Γύφτου» καὶ τὸ «Ἀφκιστο κι ἀστόλιστο τοῦ Χάρου» δὲ σὲ δίνω ἀπὸ τὸν «Τάφο», πὼς τάχα εἶναι **ἀνέκδοτα** ποιήματα τοῦ Πολέμη, καὶ πὼς τοὺς τὰ στέλνει ὁ ἴδιος ὁ ποιητής, μ' ἕνα κολακευτικώτατο γράμμα του γιὰ τὸν «Αἰολικὸς ἀστὴρ», τὸν «μεγάλον ὑπισχνούμενον διὰ τὴν πτωχὴν δυστυχῶς λογοτεχνίαν μας».

— Κι ὁ «Αἰολικὸς ἀστὴρ» τὴν κατάπλε τὴ φάρσα καὶ τύπωσε στὸ πρωτοχρονιάτικο φύλλο του μὲ καμάρι τὸ γράμμα καὶ τὰ ποιήματα... τοῦ Πολέμη!

Ἡ ΚΟΙΝὴ ΓΝΩΜΗ

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΤΕΡΟΣ

Φίλε Νουμά,

Στὸ 462 φύλλο τοῦ «Νουμά» ὁ κ. Α. Τρανὸς ἀφοῦ μιλάει βαθυστόχαστα στὸ ἄρθρο του γιὰ τὰ πιὸ σπουδαῖα προβλήματα τῆς ζωῆς μας, ἀκόμα πιὸ βαθυστόχαστα, σὲ μιὰ παράγραφο παρατηρεῖ πὼς «ὁ φιλελεύτερος πιστὸς εἶναι ὑποχρεωμένος ὅχι νὰ πιστέψῃ, μὰ νὰ **πειστή** ἐπιστημονικὰ γιὰ τὴ θρησκεία του». Πολὺ περιεργὸ ἀλήθεια ζῶο πρέπει νά'ναι αὐτὸς ὁ γερμανοφερμένος φιλελεύτερος πού θὰ μπορέσῃ νὰ πραγματοποιήσῃ ἕνα τέτοιο δύσκολο κατόρθωμα. Ἐξὸν ἂν πασίσῃ νὰ ξεφορτωθῇ πρῶτα ἀπὸ πάνου του τὸ βάρος κάθε βαθυστόχαστης παρατήρησης, καὶ μὲ τὸ κοινὸ μυαλὸ πού θὰ τοῦ μείνῃ ἔπειτα μπορέσει νὰ καταλάβῃ πὼς γιὰ τὸν κ. Τρανὸ οἱ λέξεις «θρησκεία, πίστις, ἐπιστήμη» δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ μονάχα λέξεις. Θά'ναι ὁ μόνος τρόπος ἔτσι νὰ δεχτῇ μιὰν ἀντιφατικὴν συμβουλὴ χωρὶς τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὴν ἀκούσῃ.

Πρόθυμος φίλος σου
Γ. Π.

ΒΓΗΚΕ ΤΟ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

ΣΤΟΝ ΙΣΚΙΟ ΤΟΥ ΠΛΑΤΑΝΟΥ

(15 ΔΗΓΗΜΑΤΑ)

Καὶ πουλιέται 5 δρ. στὰ Γραφεῖα μας.

(Γιὰ τοὺς συνδρομητάς τοῦ «Νουμά» δρ. 3. Στὸ ἐξωτερικόν, μαζί μὲ τὰ ταχυδρ., δρ. 3,50).